

SPORT HAKAMLIGIDA UMUMIY QOIDALAR

Hamidullayev Rustam Fayzullayevich

Toshkent pedagogika kolleji, "Ommaviy jismoniy tarbiya va sport tadbirlari tashkilotchisi va sport seksiyalari rahbari" fani o'qituvchisi

Annotatsiya: har qanday sport turidan qat'iy nazar o'yinchilarni tartibga solish uchun hakam tashkil qilingan. Har bir sport turning yo'nalishidan kelib chiqib hakamlar boshqaradi. Bundan tashqari maqolada intizomli muhit tashkil qilingan.

Kalit so'zlar: Hakam, raqs sporti, WDSF, ko'krak nishoni, xalqaro toifa, o'yin qoidalari.

Аннотация: судьи организованы для регулирования игроков независимо от вида спорта. Каждый вид спорта управляется судьями в зависимости от направления игры. Кроме того, в статье организована дисциплинированная среда.

Ключевые слова Судья, танцевальный спорт, WDSF, значок, международная категория, правила игры

Abstract: referees are organized to regulate players regardless of any sport. Each sport is managed by referees based on the direction of the game. In addition, a disciplined environment is organized in the article.

Key words: Referee, dance sport, WDSF, badge, international category, rules of the game

O'yin maydonidagi birinchi eng muhim shaxs, albatta, sportchidir. Va ikkinchisi? Ikkinchisi hakam. U musobaqaning borishi uchun javobgardir: u o'yinlarning boshlanish va tugash vaqtini, chiqishlar ketma-ketligini, jihozlarning holatini va qoidalarning buzilishini belgilaydi. Barcha sport turlarida hakamlar o'yinchilarning natijalarini qayd etadilar: yo baho qo'yadi yoki ochko to'playdi. Ular nafaqat sportchilar, balki murabbiylar va tomoshabinlarning harakatlarini ham kuzatib boradilar. Masalan, AQSh ochiq chempionati finalida bosh hakam Karlos Ramos tennischi Serena Uilyamsni murabbiyga turtki bergani uchun jarimaga tortdi.

Sportchining so'zlariga ko'ra, bu ishora emas, balki qo'llab-quvvatlash ishorasi edi, lekin qoidalar - bu qoidalar. Qizig'i shundaki, hakamlar o'yinchilarga baho bersa, maxsus sport tashkilotlari hakamlar ishiga baho beradi. Ularning qarorlari ustidan shikoyat qilish mumkin, bu o'yin natijasini o'zgartiradi. Hakamning harakatlariga shubha qilmaslik uchun u qoidalarni mukammal bilishini namoyish qilishi va doimiy ravishda yangi ko'nikmalarni o'rganishi kerak (qoidalarga o'zgartirishlar kiritish, elektron baholash tizimlari bilan ishlash, hakamlar uchun sensorlar va video assistentlarni joriy etish). Hakamlik har qanday sport turidagi musobaqalarda zarur va sharaflil faoliyatdir. Turli maqomdagi raqs turnirlarida hakamlik qilish uchun sport hakamlari "Raqs sporti" sport turiga jalb qilingan, ularning toifalari ularning professional darajasini belgilaydi. Rossiya Federatsiyasida sport bal raqsi hakamlari uchun oltita malaka toifasi mavjud: uchinchi;

ikkinchi;

birinchi

butun ruscha;

WDSF (xalqaro).

Rossport tomonidan kamida 2 yil davomida mintaqaviy va mintaqalararo maqomdagi turnirlarda hakamlik qilish amaliyotiga ega bo'lgan nomzodlarga ilmiy-uslubiy ish va ta'sis sub'ekti darajasidan maqomga ega bo'lgan bosh hakamlar kengashlari faoliyatida ishtirok etish sharti bilan tayinlanishi mumkin. SSSRda sport unvonlari tashkil etilgan : yosh sport hakami, 3-, 2-, 1-, respublika va umumittifoq toifali hakamlar, shuningdek, tegishli sport qo'mitalari tomonidan tayinlangan (guvohnoma va ko'krak nishoni bilan) sport bo'yicha faxriy hakam. sudyalari hay'atlari va sport federatsiyalari, sport klublari hay'atlari, jismoniy tarbiya va sport jamiyatlari jamoalari kengashlarining taklifi (umumiyittifoq toifali sudya va faxriy hakam unvoni - Jismoniy tarbiya va sport qo'mitasi tomonidan). SSSR Vazirlar Soveti). 1975 yilda 9700 nafar umumittifoq toifali sudyalari, 100 ga yaqin sport bo'yicha faxriy hakamlar faoliyat ko'rsatgan. Xalqaro toifadagi hakamlik unvoni xalqaro sport federatsiyalari tomonidan malakali S.lar uchun beriladi. jahon, mintaqaviy, kontinental va boshqa sport tadbirlarida. 1975 yilda SSSRda 402 nafar xalqaro sudya bor edi. Ular orasida jahon tan olgan V. M. Balavadze (kurash), G. M. Karapetyan (og'ir atletika), V. M. Kostin (basketbol), N. G. Latishev (futbol), A. V. Medvedlar bor. (kurash), V. V. Rashmadjyan (suv polosi), B. V. Savin (boks), T. A. Tolmacheva (figurali uchish), Z. P. Firsov (suzish), M. A. Ximichev (chang'i uchish), T. N. Sharova (eshkak eshish), B. A. Shaxlin (gimnastika). O'yinda

qoidalarga rioya etilishini nazorat qilish uchun sport hakamlari (hakamlar, hakamlar) paydo bo'ldi. Va sportning qaysi turidan qat'i nazar: futbol, xokkey, boks yoki tennis - bugungi kunda hech qanday musobaqani hakamsiz tasavvur qilib bo'lmaydi. Lekin har doim ham shunday emas edi. Masalan, futbol hakami 19-asr oxirigacha vaqtni nazorat qilgan, o'yin haqida qaydlar qilgan, o'yinchilarni almashtirgan, nizolarni hal qilgan, lekin o'yinga aralashish yoki maydonga kirish huquqiga ega emas edi. Bundan tashqari, oldin o'yinchilarni yon tomondan havaskor (oshpaz yoki hatto yozuvchi) baholagan va bunday kasb umuman yo'q edi. Ammo keyin ma'lum bo'ldiki, musobaqani baholash uchun shunchaki tashqaridan kelgan odam etarli emas va sport hakami kasbi paydo bo'lib, u nafaqat qoidalarga rioya etilishini nazorat qilish, balki o'yin davomida maydonda bo'lish imkoniyatiga ega bo'ldi. raqobat. Bugungi kunda bir o'yinda hatto bir nechta hakamlar bo'lishi mumkin va chempionat uchun butun hakamlar kengashlari tuzilgan.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. www.uz
2. www.uza.uz
3. www.slaydlar.uz
4. www.refaratlar.uz